

Minnen från Dyrön.

Den 13 januari 1944 satt jag för första gången min fot på Dyrön där jag tillträdde en befattning som batteriadjutant, hade dessförinnan varit pjäschef på den lvtropp som var placerad på Sjöberget ovanför Nya varvet. Resan dit gick med ordinarie båt från Stenpiren i Göteborg till Marstrand där jag fick ta proviantbåten som dagligen trafikerade Dyrön- Marstrand. Det var ju vinter och kallt men jag har inget minne av att det var några ishinder. När man kommer till en ny plats är man ju spänd på hur livet skall gestalta sig där men jag fann mig väl till rätta både i tjänsten och på fritiden. Det skall sägas att förhållandet mellan den bofasta befolkningen och batteriets personal var mycket gott.

Vi anordnade ibland dans i matsalen vilket var mycket uppskattat av ungdomarna inte bara på Dyrön utan även ungdomar på Åstol och Rönnäng. Alla mammor och pappor kanske inte var lika uppskattande, de var ju rädda om sina flickor.

Mitt arbete på batteriet bestod i att öva pjäsmanskapet i eldsignalering, laddning mm. Pjäscheferna skulle även övas i eldledning för att kunna avge pjäsvis eld.

Ett återkommande bekymmer var minorna som vid storm slet sig och kom drivande. Värst utsatta var Pater Noster och Åstol som ju låg öppna ut mot havet. Fyrvaktarna på Pater Noster kom ofta med rapporter om drivande minor och inte bara drivande, en del hade landat både på Paternoster och Åstol.

Flottan hade en minröjningsavdelning i Marstrand som tog hand om de flesta men även minpersonalen på Dyrön sprängde eller desarmerade en hel del.

Jag lämnade Dyrön 31 maj 1944 men kom tillbaka hösten 1958 då som batteri- chef vid den krigsförbandsövning som gick av stapeln då. Några drastiska minnen från den övningen har jag inte mer än att en helt ny krypteringsapparat skickades till mig, hade aldrig sett eller hanterat en sådan fornt så den vållade mig mycket bekymmer innan jag hjälpligt kunde hantera den.

Den 22 september 1969 är det nog många av oss som kommit till "mogen" ålder som minns, den värsta storm som drabbat landet de senast femtio åren drog då fram över landet och Västsverige drabbades hårt. Bataljonerna Marstrand och Björkö var inkallade till krigsförbandsövning, och huvuddelen av dessa hade inryckning den dagen. Själv var jag placerad som batterichef på batteri Koön och skulle upp till Marstrand för vidaretransport till Dyrön som var

mobiliserings- plats for de tre batterierna Koön, Dyrön och Rönnäng. Avsikten var att vi med båt skulle ta oss till Marstrand och vidare till Dyrön. På grund av den hårda stormen beslöts det att vi bil-ledes skulle transporteras till Marstrand. Vi hann precis slinka över Älvsborgsbron innan de stängde den for all trafik. På vägen upp såg vi hela tiden stormens förödelse men klarade oss helskinnade fram till färjeläget över Instörännan.

Klockan var väl omkring halv åtta på morgonen och stormen hade inte nått sin kulmen än. Färjeskepparen var mycket tveksam om han skulle våga sig på överfärden. Färjan var ju en linfärja och skulle kabeln brista skulle det bli katastrof, men han gick ändå och vi kom över till Instön och vidare till Marstrand. Där väntade den s.k. Dyröfärjan, en till passagerarbåt ombyggd fiskebåt, på oss för att transportera oss till Dyrön. Att gå den yttre vägen runt Koön var inte att tänka på utan vi gick den inre vägen genom Instö-rännan. Det blev ändå den värsta sjöresa som jag varit med om för när vi kom ut på Älgöfjorden kom

vinden i stort sett rakt emot oss och den hade ökat i styrka. Vi stampade oss sakt fram över Älgöfjorden. När vi kom upp i höjd med Meholmarna ökade stormen ytterligare och vi gick inte framåt längre utan började driva in mot Meholmarna, motorn orkade inte i motvinden. Som tur var släppte det efter lite grand så vi

stampade oss förbi Meholmarna och kom fram till hamninloppet till Dyrön, som tur var låg detta lite i stråklä så vi kom in i hamnen. Skepparen, en gammal erfaren dyröfiskare, sade att detta var det värsta han varit med trots många års fiskande på Nordsjön och i Nordatlanten.

När vi gick genom samhället mot batteriet haglad tegelpannorna runt omkring oss och när vi passerade grindarna höll vi på att bli överkörda av ett av de portabla "dass" som Fort ställt ut. När vi tittade mot Marstrand var det sig inte likt, radarantennen på fästningen hade blåst ned och hamnat på borggården. Som tur var kom ingen till skada. Några inryckande fick vi inte den dagen så att mobiliseringen blev förskjuten ett dygn. Fick senare höra vindstyrkan tidvis var 40 m/sek.

Fridolf Askerstad